

Göteborgs kommun

norrahisingen@norrahisingen.goteborg.se

Beslut för grundsärskola

efter tillsyn i Hinnebäckskolan sär
i Göteborgs kommun

Tillsyn i Hinnebäckskolan sär

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Göteborgs kommun under hösten 2015. Hinnebäckskolan sär besöktes av Skolinspektionen den 10 december 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationellt sammanställd statistik för utbildningen inom skolformen grundsärskola. Hinnebäckskolan har ingen egen sammanställning där det framgår någon måluppfyllelse av elevernas kunskapsresultat.

Resultatet av arbetet med trygghet och studiero

Av Skolinspektionens enkät 2015 (besvarad av sex vårdnadshavare) framgår att både trygghet och studiero har ett högt indexvärde, 9,6 respektive 9,2. Högsta möjliga värde är 10 och ett högt värde indikerar en positiv uppfattning. Värdena avseende trygghet och studiero på Hinnebäckskolan sär är båda högre jämfört med motsvarande värden för samtliga i enkätomgången medverkande grundsärskoleenheter.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-05-27

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

På Hinnebäcksskolan sår bedrivs inte ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete där elevernas kunskapsresultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven i syfte att utveckla verksamheten. Det bedrivs inte heller ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete gällande resultaten av arbetet med trygghet och studiero.

Tillgången till kurator och skolbibliotek bedöms i beslutet för huvudmannens ansvarstagande för skolformen grundsärskolan i Göteborgs kommun.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 27 maj 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Bristerna kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp skolenhetens kunskapsresultat samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Det som framkommer vid uppföljningen ska analyseras. Utifrån analysen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektorn ska också planera för och se till att åtgärderna genomförs.
- Rektorn ska se till att uppföljning, beslut om åtgärder och planering för att genomföra dessa dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för skolans resultat samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Av skollagen framgår även att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete Hinnebäcksskolans plan för uppföljning och analys" som beskriver kvalitetsarbetet på Hinnebäcksskolan sär. I dokumentet finns bland annat rubrikerna "Analys och uppföljning" och "Resultat". Under rubriken "Analys och uppföljning" framgår att verksamheten ska utvärderas och man anger hur det ska göras. Under rubriken "Resultat" står att skolan ska kunna redogöra för resultat på individnivå, gruppnivå och på skolnivå. I dokumentet finns dock inga kunskapsresultat redovisade vare sig under nämnda rubriker eller någon annanstans i dokumentet. Dokumentet innehåller inte heller någon uppföljning av resultaten av arbetet med trygghet och studiero.

Lärare och representanter från elevhälsan vid Hinnebäcksskolan uppger i intervju att de inte är delaktiga i att formulera dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete Hinnebäcksskolans plan för uppföljning och analys". De

uppgger att de vid arbetsplatsträffar har gått igenom innehållet och vilka områden man ska fokusera på i arbetet på Hinnebacksskolan sär. Man har då haft möjlighet att diskutera med den föregående rektorn om vad man ska fokusera på vid skolenheten. Lärare och representanter från elevhälsan uppgger att det inte har varit tydligt för dem att dessa diskussioner mynnat ut i dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete Hinnebacksskolans plan för uppföljning och analys".

I intervju uppgger rektorn att hon inte har någon kännedom om hur den föregående rektorn arbetat med det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorn vet att det sker en del dokumentation i Göteborgs stads dokumentationssystem "Rappet" men vet inte vad som rapporterats in om Hinnebacksskolan sär. Rektorn har ingen kännedom om det sker någon systematisk uppföljning av skolenhetens arbete med trygghet och studiero eller elevernas kunskapsresultat, eller om det i så fall dokumenteras.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att Hinnebacksskolan sär inte har ett systematiskt kvalitetsarbete såsom skollagen föreskriver. Utredningen visar att personalen till viss del är delaktiga i att utvärdera skolenhetens verksamhet. Det framgår dock inte i dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete Hinnebacksskolans plan för uppföljning och analys" eller av de intervjuer som Skolinspektionen har genomfört att skolenheten följer upp elevernas kunskapsresultat eller arbetet med trygghet och studiero. Rektorn kan därmed inte analysera det som framkommer vid en sådan uppföljning samt besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Det finns därmed ingen dokumentation av uppföljningen, beslutade utvecklingsåtgärder eller en planering för att genomföra åtgärderna. Skolinspektionen bedömer därför att det för Hinnebacksskolan sär inte bedrivs ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete där elevernas kunskapsresultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven i syfte att utveckla verksamheten. Det bedrivs inte heller ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete gällande uppföljning av resultaten av arbetet med trygghet och studiero.

Motivering till föreläggande som ingripande

Göteborgs kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar.

Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och kunskapskrav får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål.

Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskraven. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Eleven ska enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på grundsärskolans kunskapskrav, om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. Om en elev har läst ett ämne enligt grundskolans kursplaner, tillämpas grundskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, och bedömningen ska dessutom göras med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar.

Efter avslutad utbildning får elever ett intyg om sin utbildning, som kan kompletteras med ett allmänt studieomdöme där elevens möjlighet att bedriva studier beskrivs. Lärarens bedömning ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, gruppum.

Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Beslut

2016-02-18

9 (11)

Dnr 43 - 2015:4722

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Lisa Rosenblad
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Hinnebäckskolan sär

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Hinnebäckskolan sär

Hinnebäcksskolan sär är en grundsärskola som ligger i stadsdelen Norra Hisingen i Göteborgs kommun. Skolenheten har totalt 20 elever som är fördelade mellan årskurserna 1-9. Samtliga elever läser ämnesområden. På skolan finns tre klasser, med fem till sju elever i varje klass. Klasserna är indelade utifrån elevernas behov, sett ur ett undervisningsperspektiv, och inte utifrån elevernas ålder. Varje klass har en ansvarig lärare och ett flertal elevassistenter.

Vid tiden för tillsynsbesöket har Hinnebäcksskolan en tillförordnad rektor under en begränsad tid på cirka fyra månader. Rektorn är även rektor för den intilliggande grundskolan Gunnestorpsskolan. En ny rektor för Hinnebäcksskolan har rekryterats och börjar i januari 2016.